

Verlagje van ons 40-jarig jubileum d.d. 12 oktober 2013

(een mooie zaterdag tussen een regenachtige vrijdag en een vreselijk natte zondag)
door Mieke Visser

10 uur stipt zwaaiden de deuren van het Teylers Museum aan het Spaarne open. Een groepje kringleden, alsook onze Haarlemse gids Piet Vierbergen, hadden zich hier al verzameld.

Binnengekomen liepen we regelrecht in de armen van John de Vos, oud conservator paleontologie in Teylers en onze tweede gids vandaag. Hij loodste ons regelrecht naar de garderobe, er was geen gedoe bij de kassa; van vriendelijk museum personeel mochten we voor de trap naar rechts waar we

doodliepen in het museum cafe..... Koffie en taart.

Van lieverlee liep iedereen binnen, werden handen geschud bij het voorstellen van de onbekende aanhang en tritsjes luchtkusjes gebezigd bij het weerzien van bekenden. Een forse groep van zo'n 30 man en voor de rondleidingen van John en Piet moesten we dan ook worden gevierendeeld met na een uur een wissel. We stortten ons op de fossielen en/of Rembrandt's schetsen en etsen.

Teylers... als museum een museumobject op zich, gewijd aan wetenschap en kunst. Geen design opstellingen met uitgekiende verlichting, geen interactieve laatjes, knoppen en touchscreens maar gewoon vitrines met objecten en handgeschreven objectkaartjes: zoals het 'heurt' vond iemand. In Teylers toont men de verzameling zoals dat in de 18^e en 19^e eeuw gewoon was. En John en Piet hadden de verhalen erbij. Over de vervalsing met de lügensteine, de problemen met de

determinatie van de mosasaurus, de 'restauratie' van de Ichtyosaurus met gestrekte staart (fout, fout!). Over botten van reuzen en cyclopen want dat zie je toch zo, (al waren die nog nooit waargenomen) en over de *Homo diluvii testis* ontmaskerd als salamander... Geen blunders, let wel en ook niet uniek voor Teylers; we kennen andere 'missers'; wat te denken van het plaatsen van een diplodocusschedel op het staarteinde van het beest en verwisselde mammoettanden. We kunnen daar

nu wat smalend om lachen, maar het toont niets anders dan het vallen en opstaan van wetenschap. Tijd, nieuwe vondsten en technieken brengen voortschrijdend inzicht, en soms serendipity: het bleek dat de allereerste Archaeopterix al een eeuw lang op zijn plekje in Teylers had gelegen als vliegend reptiel.

Met Piet ging het langs andere objecten waarbij nadruk op superlatieven. Het grootste antimoonkristal, de grootste elektriseermachine verbonden met een batterij van Leidse flessen. Ooit kon men het instrument in werking zien. Een wonder der techniek voor de 19^e eeuw maar nog even spectaculair in een tijd waarin elektriciteit niet meer weg te denken is en we verdrinken in de elektronica. Dan de Ovale Zaal met een spectrum aan mineralen en 'antieke'

kristalmodellen, waarna we eindigden in de donkere kamer met 'lichtgevende' mineralen. Het verschijnsel is doorgrond, de verwondering blijft.

Na de lunch in een bijna volledig bezette koffiekamer hebben we nieuwe energie voor de stadswandeling o.l.v. Piet. Hij is paars gekleed dus we hebben geen vlaggetje nodig. Het wordt een gevarieerde

wandeling die ons leidt langs het oudste hofje, het Spaarne, door het centrum langs 'het huis met de knik' - daar waar de voerman moest keren - naar een zeker winkeltje. Vervolgens dwars door de stad langs talloze fraaie huizen waarvan vele voorzien zijn van een ingemetseld wapenschild of andere historische versierselen. Geregeld staan we stil als Piet vertelt en versperren we met zijn allen de hele straat. We lopen door de buurt 'de vijfhoek' waar opeens alle straatjes vol staan met

boompjes, struiken en bloembakken; tegenpool van de geplaveide 'tuinen' in de huidige buitenbuurten. Zo belanden we uiteindelijk in de gewezen Jopenkerk midden in de nieuwbouw, die nu doorgaat voor een horeca gelegenheid annex bierbrouwerij, waarvan Haarlem zoals Piet uitlegde er vele heeft gehad, vanwege de toevoer van schoon water uit het duin. Het is er vol mensen en geluid maar de keuze in biertjes is groot alsook het verschil in de prijzen ervan. Na

dit gezellig samenzijn nemen we dankbaar afscheid van Piet en de meeste kringleden. Een klein clubje gaat nog gezellig eten ergens op de Grote Markt. Terug naar huis regent het al.